

Istungidokument

B8-0348/2017

15.5.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse saavutamise kohta Lähis-Idas
(2016/2998(RSP))

Neoklis Sylikiotis, Patrick Le Hyaric, Martina Anderson, Younous Omarjee, Marie-Christine Vergiat, Josu Juaristi Abaunz, Paloma López Bermejo, Merja Kyllönen, Takis Hadjigeorgiou, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ángela Vallina, Marina Albiol Guzmán, Eleonora Forenza, Barbara Spinelli, João Ferreira, João Pimenta Lopes, Miguel Viegas, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Rina Ronja Kari, Javier Couso Permuy, Malin Björk, Xabier Benito Ziluaga, Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres Martínez, Tania González Peñas, Lynn Boylan, Matt Carthy, Liadh Ní Riada, Kostadinka Kuneva, Martina Michels
fraktsiooni GUE/NGL nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse saavutamise kohta Lähis-Idas (2016/2998(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Palestiina ja Iisraeli konflikti kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 194 ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 242 (1967), 252 (1968), 338 (1972), 476 (1980), 478 (1980), 1860 (2009) ja 2334 (2016),
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 67/19,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste konventsioone, millega Iisrael ja Palestiina on ühinenud,
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsiooni A/HRC/29/L.35 vastutuse ja õigusemõistmise tagamise kohta kõigi rahvusvahelise õiguse rikkumiste eest okupeeritud Palestiina aladel, sh Ida-Jeruusalemmas, mis võeti vastu 3. juulil 2015 ühehäälselt ELi toetusega,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
- võttes arvesse IV Genfi konventsiooni,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni, mis võeti vastu ÜRO Peaassamblee 10. detsembri 1984. aasta resolutsiooniga 39/46,
- võttes arvesse 13. septembril 1993 vastu võetud Oslo kokkulepet („Ajutise omavalitsuse korraldamise põhimõtete deklaratsioon“),
- võttes arvesse ELi ja Iisraeli assotsiatsioonilepingut ning eelkõige selle artiklit 2;
- võttes arvesse nõukogu järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta, eelkõige 18. jaanuari 2016. aasta järeldusi,
- võttes arvesse UNESCO 2017. aasta mai resolutsiooni „Okupeeritud Palestiina“,
- võttes arvesse ÜRO 2016. aasta märtsi aruannet Iisraeli tavade kohta Palestiina rahva suhtes ja apartheidide küsimuse kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini avaldusi olukorra kohta Iisraelis ja Palestiinas,

- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et pärast 1967. aasta sõda on Iisrael okupeerinud Palestiinat juba 50 aastat, rikkudes rahvusvahelist õigust ja kõiki asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu ja Peaassamblee resolutsioone, ja arvestades, et Palestiina riigist selle 1967. aasta piiride ja pealinnaga Ida-Jeruusalemmas ei ole ikka veel saanud ÜRO 1948. aasta resolutsiooni kohaselt ÜRO täieõiguslik liige;
- B. arvestades, et parlament on korduvalt väljendanud tugevat toetust kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele, mille puhul eksisteeriksid rahumeelselt koos Iisraeli Riik ning sõltumatu, suveräänne, vaba, terviklik ja elujõuline Palestiina riik oma 1967. aasta piiride ja pealinnaga Ida-Jeruusalemmas;
- C. arvestades, et Iisraeli valitsuse poliitika põhjustab igasuguste võimaluste edasist kahanemist ja täielikku hävinemist sellise kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse puhul, mis on sätestatud kõikides asjakohastes ÜRO resolutsioonides ning ELi nõukogu järeldustes;
- D. arvestades, et Jeruusalemma staatus on Lähis-Ida rahuprotsessis jätkuvalt keskne küsimus; arvestades, et EL ja rahvusvaheline kogukond ei ole mitte kunagi Iisraeli ühepoolset Ida-Jeruusalemma annekteerimist aktsepteerinud; arvestades, et Ida-Jeruusalemmas elavatel palestiinlastel ei ole Iisraeli valitsuse poliitika tõttu, mille eesmärk on muuta piirkonna demograafilist struktuuri, ikka veel turvalist seadusliku elaniku staatust, nendelt on konfiskeeritud maad ning neid diskrimineeritakse süstemaatiliselt avaliku sektori teenustele, planeerimisele ja ehitamisele ning religioossetele paikadele juurdepääsu osas;
- E. arvestades, et Läänekalda palestiinlased, eelkõige piirkonnas C ja Ida-Jeruusalemmas, seisavad silmitsi oma õiguste jämeda rikkumisega, sh asunike vägivalla, vee ümbersuunamise, vaba liikumise õiguse tõsise piiramise, kodude lammutamise ja sundväljatõstmisega; arvestades, et okupeeritud territooriumi elanike sunniviisiline ümberasustamine kujutab endast rahvusvahelise humanitaarõiguse ränka rikkumist; arvestades, et planeerimispoliitikat kasutatakse vahendina palestiinlaste väljatõrjumiseks ning asunduste laiendamiseks;
- F. arvestades, et Iisraeli asundused on rahvusvahelise õiguse järgi ebaseaduslikud ja kujutavad endast suurt takistust rahupüüetele, nagu see on olnud juba aastaid; arvestades, et vastavalt rahvusvahelisele õigusele on mis tahes kolmandal osapoolel, sh ELi liikmesriikidel, kohustus mitte tunnustada, aidata või abistada asundusi ning samuti kohustus olla nende vastu; arvestades, et Iisraeli asundustest pärit tooteid imporditakse endiselt ELi liikmesriikidesse ja seega ka Euroopa turule sooduskohtlemise korras, vaatamata asjaolule, et kehtivad ELi õigusaktid ei võimalda niisuguste toodete importi ELi ja Iisraeli assotsieerimislepingu soodustingimustel;
- G. arvestades, et araabia päritolu Iisraeli kodanikud moodustavad 20 % Iisraeli elanikkonnast; arvestades, et nad kannatavad diskrimineerimise eri vormide all; arvestades, et Iisraeli segregatsioonisüsteem on põhjustanud olukorra, kus hiljutise küsitluse kohaselt väitis 42 % iisraellastest, et nad ei ole kunagi palestiinlasega kohtunud;

- H. arvestades, et Iisraeli vanglates hoitakse 7000 Palestiina kinnipeetavat, kelle hulgas on 61 naist ja 300 last ja 11 Palestiina Seadusandliku Nõukogu liiget; arvestades, et 500 palestiinlasest poliitvangi alustas 17. aprillil 2017 tähtajatut näljastreiki; arvestades, et Knesseti poolt 2015. aastal vastu võetud sundtoitmise seaduse sundkohaldamine oleks näljastreikijate inimõiguste rikkumine; arvestades, et alates 1967. aastast on Iisraelis olnud peaaegu 800 000 palestiinlasest poliitvangi;
- I. arvestades, et Palestiina ühtsusel võib olla oluline roll okupatsiooni lõppemise saavutamisel;
- J. arvestades, et ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioon Lähis-Idas on andnud teada, et Palestiina pagulaste arv, mis on veel üks rahuprotsessi põhiküsimusi, on praeguseks jõudnud juba peaaegu 5 miljoni inimeseni, kellest enamik on teise või kolmanda põlvkonna pagulased kõnealuses piirkonnas või üle kogu maailma;
- K. arvestades, et ELi ja Iisraeli assotsieerimislepingus, eelkõige selle artiklis 2 on selgelt kirjas, et poolte vaheliste suhete aluseks on inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete järgimine, millest nad juhivad oma siseriiklikus ja rahvusvahelises poliitikas ja mis on nimetatud lepingu tähtsaks koostisosaks;
1. rõhutab, et kahe riigi kooseksisteerimisel põhinev lahendus põhineb ÜRO 1948. aasta resolutsioonil ning mõlema riigi tunnustamisel rahvusvahelise üldsuse poolt, ning nõuab seepärast tungivalt, et kõik ELi liikmesriigid, ELi institutsioonid ja ÜRO organisatsioonid tunnustaksid kooskõlas ÜRO Peaassamblee 2012. aasta novembri otsusega Palestiina riiki 1967. aasta piiride ja pealinnaga Ida-Jeruusalemmas Iisraeli riigiga rahu ja turvaliselt kooseksisteeriva riigina;
 2. on seisukohal, et Lähis-Ida üldist olukorda arvestades aitaks kokkulepitud lahendus Iisraeli ja Palestiina vahel kaasa pingete leevendamisele ja konflikti rahumeelsele lõpetamisele;
 3. nõuab Iisraeli 50 aasta pikkuse Jordani Läänekalda, Gaza ja Ida-Jeruusalemma okupeerimise lõpetamist, sillutades nii teed rahule;
 4. mõistab teravalt hukka Iisraeli asunduste jätkuva laienemise, mis rikub rahvusvahelist õigust, suurendab palestiinlaste pahameelt ning kahjustab kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisust ja väljavaateid; mõistab hukka Iisraeli valitsuse viimase, 24. jaanuari 2017. aasta teadaande, et ta kavatseb rajada Jordani Läänekaldale 2500 asunduskodu ning et heaks on kiidetud ehitusload 566 asunduskodu rajamiseks Ida-Jeruusalemma, mis kahjustab veelgi tõsisemalt väljavaateid jõuda elujõulisele kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele; kutsub Iisraeli võime üles oma asunduspoliitikat ja maa konfiskeerimist koheselt peatama ja tagasi pöörama;
 5. rõhutab, et rajatiste, sealhulgas majade, koolide ja muu olulise taristu lammutamine okupeeritud Palestiina aladel, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas, on viimase 12 kuu jooksul järsult sagenenud; märgib, et ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo andmetel oli 2017. aasta esimese kuu jooksul lammutatud struktuuride arv 50 % suurem kui 2016. aasta igakuine keskmine (91); rõhutab, et kõik need lammutustööd tehti piirkonnas C ja Ida-Jeruusalemmas põhjendusel, et puudusid ehitusload, kuigi neid on palestiinlastel peaaegu võimatu saada;

6. kutsub Iisraeli Riiki üles täielikult austama araabia päritolu Iisraeli kodanike võrdõiguslikkust ja õigusi, ning rõhutab, et nad võiksid etendada olulist rolli iisraellaste ja palestiinlaste vahelise mõistmise ja koostöö loomisel ning aidata nii positiivselt kaasa Lähis-Ida rahu protsessile;
7. nõuab, et viivitamatult lõpetataks Gaza sektori ebaseaduslik blokaad, mis on kohaliku elanikkonna kollektiivne karistamine; toonitab, et Iisraelil lasub okupeeriva võimuna ja IV Genfi konventsiooni kohaselt ainus ja peamine vastutus Gaza elanike elementaarsete elutingimuste säilitamise eest;
8. on seisukohal, et kõigi palestiinlastest poliitvangide vabastamine võib taastada usalduse ja aidata kaasa rahu protsessile; nõuab seetõttu kõigi kinnipeetavate, eelkõige Palestiina Seadusandliku Nõukogu liikmete vabastamist; nõuab palestiinlastest poliitiliste kinnipeetavate ja vangide, sh näljastreiki pidavate kinnipeetavate ja vangide õiguste täielikku austamist Iisraeli vanglates;
9. rõhutab oma otsust saata ajutine delegatsioon teabekogumissmissioonile, et hinnata kohapeal tingimusi, milles näljastreiki pidavaid vange hoitakse, ja hinnata koos nendega otseselt inimõiguste rikkumisi, millest nad on teada andnud;
10. tuletab meelde, et diferentseerimine võtab Iisraelilt ära territooriumi ebaseadusliku omandamise stiimuli, ja kinnitab taas, et kahe riigi kooseksisteerimisel põhineval lahendusel on territoriaalne alus; nõuab, et EL tagaks, et kõikides ELi ja Iisraeli vahelistes lepingutes sätestataks ühemõtteliselt ja sõnaselgelt, et neid ei kohaldata Iisraeli poolt 1967. aastal okupeeritud alade suhtes, nagu korraldati välisasjade nõukogu järeldustes; nõuab, et Iisraeli asundustest pärit tooteid märgistataks vastavalt ELi kehtivatele õigusaktidele ja ELi sellekohasele pikaajalisele poliitikale ELi turul nõuetekohaselt;
11. usub, et EL peaks võtma endale kohustuse saada Lähis-Ida rahu protsessis tõeliseks poliitiliseks osalejaks ja vahendajaks, ning nõuab, et EL:
 - julgustaks liikmesriike Palestiinat tunnustama, mis aitaks kaasa otseste rahukõneluste taas alustamisele iisraellaste ja palestiinlaste vahel;
 - täidaks ELi ja Iisraeli assotsieerimislepingu artiklit 2 ja külmutaks lepingu niikauaks, kuni Iisrael jätkab inimõiguste rikkumist;
 - ei eraldaks Iisraeli üksustele programmist „Horisont 2020“ raha;
 - nõuaks, et Iisrael hüvitaks kõik ELi rahastatud projektide raames rajatu, mis hävitati nii Gazas kui ka Läänekaldal korraldatud rünnakute käigus;
 - nõuaks tungivalt, et ELi liikmesriigid lõpetaksid sõjavarustuse ja kahesuguse kasutusega tehnoloogiate ekspordi piirkonda;
12. loodab, et Palestiina poliitilised jõud suudavad saavutada leppimise ja rahvusliku ühtsuse, mis aitab lõpetada okupatsiooni;
13. väljendab pahameelt seoses asjaoluga, et Iisraeli ametivõimud jätkavad Euroopa

Parlamendi ametlike organite mis tahes Gaza-visitide põhjendamatu takistamist;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi eriesindajale Lähis-Ida rahuprotsessis, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Knessetile, Palestiina Seadusandlikule Nõukogule, Palestiina riigi presidendile ja valitsusele, Iisraeli presidendile ja valitsusele, Araabia Riikide Liiga peasekretärile ning ÜRO Palestiina Pagulaste Abiorganisatsiooni ülemvolinikule.